

Algebraické výrazy

Podzim 2023

3 Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ zjednodušte:

$$\left(\frac{x^2 + 10}{x} - 1 \right) : \frac{5}{x} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{2}{x}$, max. 2 body

5

5.1 Pro $n \in \mathbb{N}$ upravte na mocninu o základu 64:

$$8 \cdot 64^n =$$

5.2 Pro $n \in \mathbb{N}$ vyjádřete výrazem ve tvaru jediné mocniny:

$$20\% z 25^n$$

Výsledek: 5.1 $64^{n+\frac{1}{2}}$, 5.2 5^{2n-1} max. 2 body

---

Jaro 2023

3 Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{-2; 0; 2\}$ zjednodušte:

$$\frac{1}{x+2} - \frac{\frac{x^2}{x^2-4}}{\frac{x}{2}} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{1}{2-x}$, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

Jsou uvedeny úpravy tří výrazů:

I. $\frac{a^{6n}}{a^{2n}} = \dots = a^4$

II. $a^n \cdot \frac{a}{a^{-2}} = \dots = a^{n+3}$

III. $(a^{8n})^2 = \dots = a^{64n^2}$

22 Který výraz byl upraven správně pro každé $a \in (0; +\infty)$ a každé $n \in \mathbb{N}$?

A) Správně byly upraveny alespoň dva ze tří výrazů.

B) pouze I.

C) pouze II.

D) pouze III.

E) Správně nebyl upraven žádný ze tří výraz

Výsledek: C, 2 body

Podzim 2022

2 Určete množinu všech $x \in R$, pro která má smysl výraz:

$$\frac{\sqrt{10-2x}}{\sqrt{x-10}}$$

Výsledek: $x \in \emptyset$, 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

V bedýnce jsou jogurty a rohlíky pro děti z letního tábora.

V bedýnce je x jogurtů a r -krát více rohlíků než jogurtů.

Jeden jogurt stál 10 korun a jeden rohlík 2 koruny.

Za všechny jogurty a rohlíky, které jsou v bedýnce, se zaplatilo dohromady p korun.

(x , r , p jsou z množiny kladných celých čísel.)

4 Vyjádřete počet jogurtů x v bedýnce v závislosti na veličinách r a p .

Výsledek: $x = \frac{p}{2r+10}$, max. 2 body

---

5 Pro $x \in R \setminus \{-2; 0\}$ zjednodušte:

$$\frac{(x-2)(x+4)}{x+2} : x^2 + \frac{8}{x+2} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{1}{x}$, max. 2 body

Jaro 2022

2 Pro $n \in \mathbb{N}$ upravte na mocninu o základu 4.

$$4 \cdot \frac{16^{3n}}{4^{2n+1}}$$

Výsledek: 4^{4n} , **1 bod**

---

6 Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{-3; 0; 3\}$ zjednodušte:

$$\left(\frac{1}{x} + \frac{3}{x^2 - 3x} \right) : \frac{1}{x^2 - 9} =$$

V záznamovém archu uveďte celý **postup řešení**.

Výsledek: $x + 3$, **max. 2 body**

Podzim 2021

4 Je dán výraz

$$\frac{\sqrt{c}-3}{9} - \frac{2}{3}$$

Určete $c \in R$, pro které je hodnota daného výrazu rovna nule.

Výsledek: $c = 81$, 1 bod

---

5 Pro $x \in R \setminus \{-2; 2\}$ zjednodušte:

$$\left(\frac{2}{x+2} + \frac{x}{2-x} \right) : \frac{x^2+4}{x+2} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{1}{2-x}$, max. 2 body

Červenec 2021 – mimořádný termín

1 Pro $n \in \mathbb{N}$ odstraňte závorky a sečtěte.

Výsledný výraz vyjádřete jediným členem, a to bez závorek.

$$\left(-n^4\right)^{-1} - n^{-4} + (-n)^{-4} =$$

Výsledek: $-n^{-4}$, 1 bod

---

4 Jedna strana obdélníku je o pětinu kratší než strana čtverce a obsahy obou těchto útvarů jsou stejné. Délku strany čtverce označíme a .

Vyjádřete délku delší strany obdélníku v závislosti na veličině a .

Výsledek: $\frac{5}{4}a$, 1 bod

---

5 Pro $y \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ zjednodušte:

$$\frac{y-1}{1-\frac{y-1}{y}} \cdot \frac{1}{2y} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{y-1}{2}$, max. 2 body

---

18 Je dán výraz V s reálnou proměnnou x :

$$V(x) = \frac{x^2}{x(x+2)} + \frac{x}{x+1} - \frac{x}{x+2}$$

Které tvrzení je pravdivé?

- A) Hodnota výrazu V je nulová pro $x = 0$.
- B) Hodnota výrazu V je rovna 2 pro $x = -2$.
- C) Hodnota výrazu V je pro $x = -3$ menší než pro $x = 3$.
- D) Hodnota výrazu V nemůže být rovna 1.
- E) Hodnota výrazu V nemůže být nikdy záporná.

Výsledek: D, 2 body

Jaro 2021

1 Pro $a \in \mathbb{N}$ upravte výraz a vyjádřete jej ve tvaru odmocniny o základu a .

$$a^{\frac{1}{4}} : \sqrt[6]{a} =$$

Výsledek: $\sqrt[12]{a}$, 1 bod

---

4 Pro $y \in \mathbb{R} \setminus \{3\}$ zjednodušte:

$$\frac{\frac{y}{3} - \left(\frac{y}{3}\right)^2}{3y - 9} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $-\frac{y}{27}$, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

Na stejné cívky se navíjejí ocelová lana. Hmotnost **prázdné cívky** je c tun, hmotnost samotného **lana** na plně navinuté cívce je ℓ tun a hmotnost lana poloviční délky je $0,5\ell$ tun. Jedna plně navinutá cívka a 11 prázdných cívek mají dohromady o 4 tuny menší hmotnost než 6 cívek s lany polovičních délek.

5 Vyjádřete veličinu ℓ v závislosti na veličině c .

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\ell = 3c + 2$, max. 2 body

---

18 Je dán výraz:

$$V(a) = \frac{(a+4)(a^2-4)(a+3)^2}{(a^2-9)(a-2)^2}$$

Hodnota výrazu $V(a)$ je rovna nule pro

- A) alespoň tři celá čísla.
- B) právě dvě záporná celá čísla.
- C) právě jedno kladné a jedno záporné celé číslo.
- D) právě dvě kladná celá čísla.
- E) právě jedno celé číslo.

Výsledek: **B**, 2 body

Podzim 2020

2 Pro $y \in (0; \infty)$ zjednodušte:

$$\sqrt{\frac{y^{64}}{16} \cdot \left(\frac{2}{y^7}\right)^4} =$$

Výsledek: y^{18} , 1 bod

---

3 Určete všechny hodnoty $c \in R$, pro které má smysl výraz:

$$\frac{\sqrt{1-c}}{\sqrt{5-c}}$$

Výsledek: $c \in (-\infty; 1)$, 1 bod

---

5 Pro $a \in R \setminus \{-1; 0\}$ zjednodušte

(výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

$$\frac{a+1}{a+1-1} : \frac{a}{a+1} - 1 =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $a^2 + 2a$, max. 2 body

Jaro 2020

2 Pro $n \in \mathbb{N}$ upravte do tvaru trojčlenu:

$$(n \cdot \sqrt{2} + 2)^2 - n \cdot \sqrt{18} =$$

Výsledek: $2n^2 + \sqrt{2} \cdot n + 4$, 1 bod

---

3 Pro všechny kladné hodnoty veličin a, b, c platí:

$$a : c = 3 : 10$$

$$b = 3a + c$$

Vyjádřete co nejjednodušším způsobem veličinu b pouze v závislosti na veličině c .

Výsledek: $b = \frac{19}{10}c$, 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{-1, 5; 1, 5\}$ zjednodušte:

$$\left(\frac{3a}{2a+3} - \frac{2a^2-3a}{4a^2-9} \right) : \frac{1}{2a+3} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $2a$, max. 2 body

24

$$\frac{y}{x^3 + 2x} = \frac{1}{x^2 + 2}$$

Uvedená rovnost výrazů platí

- A) pro všechna reálná čísla x a y .
- B) pro libovolné reálné číslo y a každé nenulové reálné číslo x .
- C) jen pro $y = x$, přičemž x je libovolné reálné číslo.
- D) jen pro $y = x$, přičemž x je libovolné nenulové reálné číslo.
- E) pro všechna reálná čísla x a y , kde $x \neq 0$ a současně $x \neq y$.

Výsledek: D, 2 body

Podzim 2019

2 Vypočtěte, kterým číslem musíme vydělit 5^{250} , abychom dostali 25^5 .

Výsledek vyjádřete rovněž ve tvaru mocniny.

Výsledek: 5^{240} , 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{2\}$ upravte na co nejjednodušší tvar (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

$$\frac{a+6}{a-2} + 1 \cdot \frac{a-2}{2} \cdot (a^2 - 4a + 4) =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $a^2 - 4$ a postup řešení, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Dva mniši opisovali rukopisy. Každý z nich pracoval stále stejným tempem. Mladší Dominik opsal za každý týden n stránek rukopisu ($n \in \mathbb{N}$). Starší Alfons byl pomalejší a každý týden opsal o třetinu méně stránek než Dominik.

6

6.1 Určete v závislosti na n , kolik stránek celkem opsali oba mniši za 3 týdny.

6.2 Určete, za kolik týdnů opsali oba mniši celkem $100n$ stránek rukopisu.

Výsledek: 6.1 $5n$ stránek, 1 bod, 6.2 za 60 týdnů, 1 bod

---

18 Pro $x, y \in \mathbb{R}$ platí: $x > 0, y = -5$.

Který z následujících výrazů může být za výše uvedených podmínek pro některé hodnoty x kladný?

A) $\frac{1}{x} + y$ B) $y - x^2$ C) $y - x$ D) xy E) $\frac{x^2}{y}$

Výsledek: A, 2 body

Jaro 2019

2 Vypočtete 50% z čísla 2^{1000} . Výsledek vyjádřete rovněž ve tvaru mocniny.

Výsledek: 2^{999} , 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Vlak má tři vagony, všechny se stejným počtem míst. V každém vagonu je o 20 míst k stání více než k sezení. Při odjezdu z Roztok byl vlak zaplněn přesně do poloviny své kapacity. V prvním a posledním vagonu byla všechna místa k sezení obsazená, ale ve druhém vagonu zůstalo 25 % míst k sezení volných.

(Kapacita vlaku je součet počtu všech míst k stání a sezení. Každý cestující obsadil buď jedno místo k stání, nebo jedno místo k sezení.)

3 Počet míst k sezení v jednom vagonu označme n .

Vyjádřete v závislosti na veličině n počet všech cestujících, kteří při odjezdu z Roztok

3.1 byli ve vlaku;

3.2 ve vlaku stáli.

Výsledek: 3.1 $3n + 30$, 1 bod, 3.2 $0,25n + 30$, 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{-3; 0; 3\}$ zjednodušte:

$$1 + \frac{3}{a} = \frac{a^2 - 3}{3}$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{3}{a^2 - 3a}$ a postup řešení, max. 2 body

---

24 Je dán výraz $\frac{12(a-2)^2}{12-6a}$ s reálnou proměnnou a .

Které tvrzení je pravdivé?

A) Pro $a = 101^8$ je výraz kladný.

B) Pro $a = 2$ je hodnota výrazu 0.

C) Hodnota výrazu nemůže být nikdy nulová.

D) Pro všechna $a \neq \frac{1}{6}$ je výraz roven $\frac{(a-2)^2}{1-6a}$.

E) Pro některá a je výraz roven $2(a-2)$.

Výsledek: C, 2 body

Podzim 2018

2 Je dán výraz:

$$\frac{2c+12}{2-c} \cdot (6-c)$$

Určete všechny hodnoty $c \in R$, pro které je hodnota výrazu rovna nule.

Výsledek: $c = -6$; $c = 6$, **1 bod**

---

4 Pro $a \in R$ je dán výraz:

$$\frac{a - a^{-1}}{a^0 - a^2}$$

4.1 Výraz zjednodušte

4.2 Určete, pro která reálná čísla a má výraz smysl (tj. podmínky).

V záznamovém archu uveďte celý **postup řešení**.

Výsledek: 4.1 $-\frac{1}{a}$ a postup řešení, 4.2 $a \neq -1$; $a \neq 0$; $a \neq 1$, **max. 3 body**

Jaro 2018**1 Odstraňte závorky a zjednodušte ($n \in N$):**

$$2\left(3 - \frac{n}{2} - \frac{n}{2}\right)\left(3 + \frac{n}{2} + \frac{n}{2}\right) =$$

Výsledek: $18 - 2n^2$, **1 bod**

---

4 Pro $y \in R \setminus \{0; 1; 2\}$ zjednodušte:

$$\frac{y-1 - \frac{1}{y-1}}{2y^2 - 4y} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.**Výsledek:** $\frac{1}{2(y-1)}$ a postup řešení, **2 body**

---

16 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (16.1–16.4), je-li pravdivé (A) pro všechna $a > b > 0$, či nikoli (N).

16.1 $(ab - 2a)^2 = a^2(b - 2)^2$

16.2 $\sqrt{a^2 - b^2} = a - b$

16.3 $\frac{a^{50}}{a^{10}} = a^5$

16.4 $a \cdot \sqrt{a} = \sqrt{a^3}$

Výsledek: ANNA, max. 2 body

Podzim 2017

1 Vyjádřete jednu polovinu rozdílu výrazů $\frac{15n}{6}$ a $\frac{15n}{8}$ v uvedeném pořadí v co nejjednodušším tvaru ($n \in \mathbb{N}$).

Výsledek: $\frac{5n}{16}$, 1 bod

---

2 Pro $a \in (0; +\infty)$ zjednodušte: $\sqrt{16 \cdot a^{16}} \cdot \sqrt[3]{a^{-3}}$

Výsledek: $4a^7$, 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{0; 2\}$ zjednodušte:

$$\left(2 - \frac{2a}{a-2}\right) : \frac{a}{2a-4} =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{-8}{a}$ a postup řešení, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Eva, její starší kamarád Marek a jeho vlastní babička dnes mají narozeniny. Babičce je 72 let, Markovi je m let a Evě je o d let méně než babičce.

16 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (16.1–16.4), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

16.1 Všem třem osobám je dohromady $(144 + m - d)$ let.

16.2 Babička je $(72:m)$ krát starší než Marek.

16.3 Eva je o $(72 + d - m)$ let mladší než Marek.

16.4 Když se narodila Eva, Markovi bylo $(m + d - 72)$ let.

Výsledek: **A A N A**, max. 2 body

Jaro 2017

1 Je dán výraz: $\frac{4(y^2 + 1)(2y - 3)}{2y + 4}$.

Určete množinu všech $y \in R$, pro která má výraz hodnotu 0.

Výsledek: $\left\{\frac{3}{2}\right\}$, 1 bod

---

2 Pro $a \in (0; +\infty)$ zjednodušte výraz: $\frac{(a^3)^{100}}{a^{100} \cdot \sqrt{a^{-100}}} =$

Výsledek: a^{250} , 1 bod

---

4 Pro $a \in R \setminus \{-5; 5\}$ zjednodušte: $\frac{5a}{5-a} - \frac{10a^2}{25-a^2} =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{5a}{5+a}$ a postup řešení, max. 2 body

Podzim 2016

2 Zjednodušte: $\frac{(3^3 \cdot 2)^{100}}{3^{150} \cdot (3 \cdot 2^2)^{50}} =$

Výsledek: 3^{100} , **1 bod**

---

3 Je dán výraz: $\left(\frac{9}{3} \cdot \sqrt{\frac{9-x}{9}}\right)^2$

3.1 Uveďte všechny hodnoty $x \in R$, pro něž má výraz smysl (podmínky).

3.2 Výraz zjednodušte do tvaru dvojčlenu

Výsledky: 3.1 $x \in (-\infty; 9)$ 3.2 $9 - x$, **max. 2 body**

---

4 Pro $a \in R \setminus \{-2; 1; 2\}$ zjednodušte: $\left(a - 1 - \frac{1}{a-1}\right) \cdot \frac{a-1}{a \cdot a - 4} =$

V záznamovém archu uveďte celý **postup řešení**.

Výsledek: $\frac{a}{a+2}$ a **postup řešení**, **max. 2 body**

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 10

Všechny vagóny nákladního vlaku jsou plně naloženy pískem, který přivezla malá a velká nákladní auta. Malých aut bylo n (n je číslo sudé), velkých aut bylo o polovinu více než malých aut. Písek z malého auta naplní osminu vagónu a písek z velkého auta čtvrtinu vagónu.

10 V závislosti na veličině n vyjádřete počet vagónů nákladního vlaku. Výraz запиšte ve tvaru jednočlenu.

Výsledek: $\frac{n}{2}$, **max. 2 body**

Jaro 2016**VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2**

Nádrž se plní několika stejně výkonnými čerpadly. Dvě čerpadla by prázdnou nádrž naplnila za x hodin ($x > 0$).

2 Vyjádřete v hodinách, za jak dlouho by prázdnou nádrž naplnilo n čerpadel ($n \in \mathbb{N}$).

Výsledek: $\frac{2x}{n}$, 1 bod

---

3 Pro $x \in \mathbb{R}$ zjednodušte: $3x \cdot \frac{2x-4}{6} - \left(\frac{x}{3}\right)^2 =$

Výsledek: $\frac{8}{9}x^2 - 2x$, 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{0; 5\}$ zjednodušte: $\frac{\frac{1}{a} - \frac{5}{a^2}}{3a-15} =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{1}{3a^2}$ a postup řešení, max. 2 body

---

21 Doplňte do rámečků taková celá čísla, aby platila rovnost:

$$(3x + \square)^2 = \square x^2 + 60x + \square$$

Jaký je součet všech tří čísel doplněných do rámečků?

A) 23   B) 113   C) 119   D) 939   E) jiný součet

Výsledek: C, 2 body

Podzim 2015

3 Pro $x \in R \setminus \{0\}$ proveďte umocnění a upravte: $\left(\frac{3}{x} - \frac{x}{6}\right)^2 =$

Výsledek: $\frac{9}{x^2} - 1 + \frac{x^2}{36}$; resp. $\frac{x^4 - 36x^2 + 324}{36x^2}$, 1 bod

---

4 Pro $a \in R$ výraz zjednodušte a uveďte podmínky, pro něž má výraz smysl:

$$\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{3}\right) : \left(\frac{1}{a} - \frac{a}{9}\right) =$$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{3}{3-a}$; $a \neq -3$; $a \neq 0$; $a \neq 3$ a postup řešení, max. 3 body

---

Jaro 2015

3 Tiskárna vytiskne k listů za n sekund ($k, n \in \mathbb{N}$).

Vyjádřete v závislosti na veličinách k a n počet listů, které tiskárna vytiskne za 5 minut.

Výsledek: $\frac{300k}{n}$, 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{-2; 2\}$ zjednodušte: $(2+a) \cdot \left(\frac{8}{4-a^2} - \frac{2}{2-a} \right) =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: 2 a postup řešení, max. 2 body

---

10 Pro $n \in \mathbb{N}$ je dán lomený výraz: $\frac{2n - \frac{1}{3}}{3 \left(1 + \frac{n}{9} \right)}$

Lomený výraz rozšiřte číslem 3 a odstraňte závorky.

Výsledek: $\frac{6n-1}{9+n}$, 1 bod

---

17 Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ platí: $A = \frac{4}{3} : (2 : x)$ $B = 2 \cdot (x : 6)$

Který z následujících výrazů je pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ ekvivalentní s výrazem $2A + B$?

A) $\frac{5x}{3}$ B) $\frac{5x}{4}$ C) $\frac{15}{x}$ D) $\frac{52}{3x}$ E) žádný z uvedených

Výsledek: A, 2 body

Ilustrační 2015

2 Určete všechny hodnoty $c \in R$, pro které má smysl výraz: $\frac{c-2}{3c} : \frac{c+1}{6}$

Výsledek: $c \neq 0; c \neq -1$, 1 bod

---

3 Pro $n \in N; y \in R$ zjednodušte na tvar bez odmocniny:

3.1 $\sqrt{4n^5 \cdot 9n^5} =$ 3.2 $\sqrt{4 \cdot 4y^{16} + 9y^{16}} =$

Výsledek: 3.1 $6n^5$, 1 bod, 3.2 $5y^8$, 1 bod

---

4 Pro $a \in R \setminus \{0\}$ upravte výraz: $a^2 \left[\frac{1}{a} - \left(1 - \frac{2}{a} \right) \right]^2 =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $a^2 - 6a + 9$ a postup řešení, max. 2 body

Podzim 2014

3 Výraz s proměnnou $x \in R$ rozložte na součin: $x^2 + 16x + 64 =$

Výsledek: $(x+8)(x+8)$, resp. $(x+8)^2$, 1 bod

---

4 Pro $a \in N$ upravte výraz: $\left(2 - \frac{1}{a+1}\right) : (2a+1) =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{1}{a+1}$ a postup řešení, max. 2 body

---

16 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (16.1–16.4), zda je pro všechny hodnoty $a, b \in N$ pravdivé (A), či nikoli (N).

16.1 $\frac{3+b}{a+2} = \frac{3}{a} + \frac{b}{2}$

16.2 $\frac{a+2}{b} = \frac{a}{b} + \frac{2}{b}$

16.3 $\frac{a \cdot 3}{2 \cdot b} = \frac{a}{2} \cdot \frac{3}{b}$

16.4 $\frac{a \cdot 2}{b} = \frac{a}{b} \cdot \frac{2}{b}$

Výsledek: NE, ANO, ANO, NE, max. 2 body

Jaro 2014

2 Vypočtete jednu třetinu z 3^{3k+3} , kde $k \in Z$.

Výsledek: 3^{3k+2} , 1 bod

---

3 Výraz (s proměnnou $a \in R$) zjednodušte tak, aby neobsahoval závorky.

$$3[a - a(a-1)]^2 =$$

Výsledek: $3a^4 - 12a^3 + 12a^2$, max. 2 body

---

4 Pro $n \in N$ zjednodušte: $\frac{2 + \frac{1}{n}}{2 - \frac{1}{2n^2}} =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{2n}{2n-1}$ a postup řešení, max. 2 body

Ilustrační 2014

3 Pro $y \in R$ proveďte: $(y^2 - 2)^3 =$

Výsledek: $y^6 - 6y^4 + 12y^2 - 8$, 1 bod

---

4 Pro $a \in R$ zjednodušte výraz a uveďte podmínky. $\frac{2 - \frac{2}{a-2}}{\frac{1}{a-2} - 1} =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $-2; a \in R \setminus \{2; 3\}$ a postup řešení, max. 3 body

---

9 Rozšířením lomeného výrazu $\frac{4}{3-n}$, kde $n \in N \setminus \{3\}$, dostáváme $\frac{\otimes}{18-2n^2}$.

Zapište výraz, kterým nahradíme v čitateli symbol $\otimes$.

Výsledek: $8n + 24$, 1 bod

Podzim 2013

3 Pro $x, y \in \mathbb{R}$ rozložte na součin dvojčlenů: $25x^2 - 9y^4 =$

Výsledek: $(5x - 3y^2)(5x + 3y^2)$, 1 bod

---

4 Pro $a \in \mathbb{R} \setminus \{0, 5; 1\}$ zjednodušte: $(a - 1) \cdot \left(2 - \frac{2}{2a - 1} \right) =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{2a - 1}{4}$ a postup řešení, max. 2 body

---

25 Přiřaďte každému výrazu (25.1 – 25.4) s reálnou proměnnou x definiční obor výrazu (A – F).

25.1 $\log x$ 25.2 2^x 25.3 $\frac{1}{x+2} \cdot \frac{x+2}{2}$ 25.4 $\frac{x^2}{\sqrt{4} \cdot x}$

A) $\mathbb{R}$ B) $(0; +\infty)$ C) $(2; +\infty)$ D) $(-\infty; 0) \cup (0; +\infty)$

E) $(-\infty; 2) \cup (2; +\infty)$ F) jiná množina

Výsledek: B, A, F, D, max. 4 body

Jaro 2013

3 Pro $x \in R$ proveďte: $\frac{5x-6}{6} - \left(\frac{x}{6} - \frac{12x}{9}\right) =$

Výsledek: $2x - 1$, **1 bod**

---

4 Pro $a \in R$ upravte výraz a uveďte podmínky. $\frac{4a - \frac{1}{a}}{4a + 2} =$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{2a-1}{2a}$, $a \neq 0$; $a \neq -\frac{1}{2}$ **a postup řešení, max. 3 body**

---

26 Přiřaďte ke každému výrazu (26.1 – 26.3) jeho ekvivalentní vyjádření (A – E).

26.1 $(a^{-1} \cdot a^2)^3$ 26.2 $\left(\frac{a^{-4}}{a^{-1}}\right)^{-2}$ 26.3 $\sqrt{a^4 \cdot a^{12}}$

A) a^3 B) a^4 C) a^6 D) a^8 E) a^{-6}

Výsledek: **A, C, D, max. 3 body**

Ilustrační 2013

2 Odečtěte: $3x^{102} \cdot x^{100} - 2(x^{99} \cdot x^{103})$

Výsledek: x^{202} , 1 bod

---

5 Uveďte podmínky pro $a \in R$, sečtěte a zjednodušte: $\frac{1}{a+2} + \frac{1-a^2}{3a+6}$

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: $\frac{2-a}{3}$; $a \neq -2$ a postup řešení, max. 3 body

---

6 Pro libovolné $a \in R$ platí rovnost: $(3a-2)^2 - 6a^2 + \square = 3a^2 + 4$. Určete chybějící člen v rámečku.

Výsledek: $12a$, 1 bod
